

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1053
van **MIEKE SCHAUVLIEGE**
datum: 28 mei 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Kappen van bomen - Evolutie

Het kappen van individuele bomen valt in Vlaanderen onder verschillende wetgeving: enerzijds het Natuurdecreet, anderzijds de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

Bomen zijn 'kleine landschapselementen (KLE's) (natuurelementen) die beschermd worden door het Natuurdecreet. Het Natuurdecreet bepaalt dat, behoudens vrijstellingen en afwijkingen, het kappen van bomen, [in welbepaalde vegetaties en zones](#) of gebieden verboden is terwijl in andere zones of gebieden een omgevingsvergunning voor vegetatiewijziging(en) moet worden aangevraagd.

- In de gebieden opgenomen in het [Vlaamse Ecologisch Netwerk \(VEN\)](#) is het wijzigen van vegetaties en kleine landschapselementen (zoals bomen, bomenrijen, houtkanten,...) verboden. Wil men toch bomen kappen in het VEN dan is een ontheffing op dit verbod nodig.
- In de natuurreservaten is het kappen van bomen verboden, tenzij het opgenomen is in het natuurbeheerplan voor het reservaat.
- art.7 van het besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu is het kappen van bomen verboden in bepaalde vegetaties en bepaalde kleine landschapselementen zoals holle wegen, heidevegetaties, duinvegetaties, Bijgevolg is een afwijking van dit verbod nodig om bomen te mogen kappen.

Buiten de gebieden/zones en vegetaties waar de kap van bomen verboden is, kan bij het kappen van de bomen vanuit het Natuurdecreet ook de omgevingsvergunning voor vegetatiewijziging(en) spelen (dit is de vroegere 'Natuurvergunning').

De omgevingsvergunning voor vegetatiewijziging(en) hangt af van de bestemming of zone waar de te kappen boom zich bevindt. In de volgende zones is behoudens vrijstellingen en afwijkingen, volgens het Natuurdecreet een omgevingsvergunning voor vegetatiewijzigingen voor het kappen van bomen noodzakelijk:

- in gebieden met de [ruimtelijke bestemming](#): groen-, park-, buffer-, bos-, vallei-, bron-, natuurontwikkelingsgebied, agrarisch gebied, agrarisch gebied met ecologisch belang of waarde, agrarisch gebied met bijzondere waarde of landschappelijk waardevol agrarisch gebied;
- in gebieden aangewezen als Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk (IVON), Ramsargebied, speciale beschermingszone (SBZ) en beschermde duingebieden;

Naast het Natuurdecreet bepaalt de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009 in art. 4.2.1. dat in Vlaanderen voor het kappen van bomen met een stamomtrek van 1 meter op 1 meter boven het maaiveld, een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen nodig is, overal in Vlaanderen. Vrijstellingen van deze vergunningplicht zijn te vinden in het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 tot bepaling van stedenbouwkundige handelingen waarvoor geen omgevingsvergunning nodig is.

1. Heeft de minister zicht op het aantal bomen dat gekapt is met vrijstelling ten gevolge van het Vrijstellingenbesluit van 16 juli 2010. Is er een methodiek (luchtfoto's, inventarisaties, BWK-carteringen) voorhanden om te bepalen hoeveel van de in Vlaanderen gekapte bomen, gekapt worden zonder omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of omgevingsvergunning voor vegetatiewijzigingen? Kan er bepaald worden hoeveel gekapte bomen vrijgesteld waren door het Vrijstellingenbesluit van 2010?
2. Volgens het Vrijstellingenbesluit van 2010 kunnen openbare besturen bomen kappen zonder stedenbouwkundige omgevingsvergunning op het openbaar domein op voorwaarde dat ze in de onmiddellijke omgeving en het eerstvolgende plantseizoen opnieuw bomen planten.

Hoeveel bomen, soorten (inclusief leeftijd en volume) werden op deze manier al gekapt? Zijn er cijfers beschikbaar over de heraanplanting? Wordt de heraanplanting van die bomen gecontroleerd? Kunnen inbreuken op deze heraanplantingsplicht überhaupt vastgesteld worden?
3. Via het omgevingsloket worden projecten ingediend waarbinnen bomen gekapt worden.

Kan de minister een overzicht geven van de projecten waarin bomen gekapt worden en dit sinds het ontstaan van het digitale loket, gesorteerd per provincie en per aanvrager (private eigenaar, lokaal bestuur, provinciaal bestuur, gewest)? Kan de minister doorgeven over hoeveel bomen het gaat (aantal, leeftijd)? Kan zij het onderscheid maken tussen voor hoeveel bomen de vergunning (stedenbouwkundig luik en/of luik vegetatiewijzigingen) verleend werd en voor hoeveel bomen de vergunning uiteindelijk niet verleend werd?
4. Werden er sinds de opstart van het digitale loket beroepen ingesteld tegen beslissingen inzake de omgevingsvergunning (zowel stedenbouwkundig luik als luik vegetatiewijzigingen) waarin bomen betrokken zijn?
5. Kan de minister het aantal aangevraagde, verleende en geweigerde ontheffingen/afwijkingen (zowel VEN-ontheffing als de afwijkingen op het verbod tot vegetatiewijziging) voor het kappen van bomen en bomenrijen doorgeven, gesorteerd per provincie en aanvrager?

ANTWOORD

op vraag nr. 1053 van 28 mei 2021

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. Er wordt niet geregistreerd hoeveel bomen in toepassing van het vrijstellingsbesluit gekapt worden. De overheid wordt niet op de hoogte gebracht van een kapping die gebeurt op basis van deze bepaling; dat is de essentie van een vrijstelling. De kapping wordt niet gemonitord. Er is geen voldoende accurate methodiek om de kap van individuele bomen te monitoren.
2. Er wordt niet geregistreerd hoeveel bomen er ressorteren onder de toepassing van deze specifieke vrijstellingsbepalingen, zowel de gekapte, als de heraangeplante. Er is geen systematische controle op de heraanplanting. Er wordt van uitgegaan dat de overheid die het openbaar domein beheert zich redelijkerwijze als een verantwoord persoon gedraagt die alles doet wat nodig is om de regelgeving na te leven.
3. Bij een omgevingsvergunningsaanvraag met een stedenbouwkundige handeling die het kappen van bomen inhoudt, bezorgt de aanvrager de informatie over de bomen in een beschrijvende tekst aan de bevoegde overheid (boomsoort, aantal, ouderdom, omtrek). Ook bij een omgevingsvergunning voor vegetatiewijzigingen is de beschrijving van het betrokken kleine landschapselement ook een vrije tekst. Door de vrije vorm van de aanlevering van de detailgegevens kunnen geen cijfers gegevens worden over het globale aantal bomen, maar enkel over het aantal aanvragen waar er in stedenbouwkundig luik bomen betrokken zijn, en waar er in het luik vegetatiewijzigingen kleine landschapselementen betrokken zijn.
Sinds 1/1/2018 worden alle aanvragen voor een omgevingsvergunning of meldingen ingediend en behandeld via het omgevingsloket. De hierbij geleverde informatie is gebaseerd op de gegevens opgenomen in het omgevingsloket, dat op 6 juni 2021 hiervoor geconsulteerd werd. Zie tabel bijlage 1.
4. Er werd sinds de opstart van het digitale loket 599 beroepen ingesteld tegen beslissingen inzake de omgevingsvergunning (zowel stedenbouwkundig luik als luik vegetatiewijzigingen) waarin bomen of kleine landschapselementen betrokken zijn.
5. Sinds 2015 registreert het Agentschap voor Natuur en Bos alle adviezen en vergunningen in een dossieropvolgingssysteem.
Sinds 2015 werden 336 ontheffingen/afwijkingen (VEN-ontheffing en afwijking op verbod tot vegetatiewijziging) geregistreerd. Er is echter geen systematisch overzicht van de redenen voor ontheffing/afwijking. Het gevraagde detail met betrekking tot ontheffingen/afwijkingen voor het kappen van bomen en bomenrijen kan dus niet gegeven worden.
Voorname cijfers betreffen de ontheffingen/afwijkingen die afzonderlijk, dus niet geïntegreerd in de omgevingsvergunning, werden aangevraagd/verleend.

BIJLAGE

[Aantal aan omgevingsvergunningsaanvragen/vergunningen/weigeringen waarbij er bomen of kleine landschapselementen betrokken zijn](#)